

TANITIM

BELÂGAT BİRİKİMİMİZİ NASIL OKUMALIYIZ (Keyfe Nakra'u Turâsenâ'l-Belâgî)

Musa Yıldız*

Ürdün Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arap Dili ve Edebiyatı bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Muhammed Berekât Ebû 'Alî'nin *Keyfe Nakra'u Turâsenâ'l-Belâgî* adlı kitabı, 1999 yılında Dâr Vâ'il li'n-Neşr yayınları arasında çıktı.

Ürdün'de kaldığım süre içerisinde kendileriyle tanıştığım, üretken ilim adamı Prof. Dr. Muhammed Berekât Ebû 'Alî'nin bugüne kadar yayınlanan eserleri tarih sırasına göre şu şekildedir:

1. *Suhriyyetu'l-Câhiz min Buhalâ'ihî*, 1.cilt 1974; 2. cilt 1979,
2. *el-Usûlu'l-Edebiyye fî Kitâbi'l-Beyân ve't-Tebyîn*, 1979,
3. *Nazârât ve Ârâ' fî'l-Lugati'l-'Arabiyye ve'l-Hadâratî'l-İslâmiyye*, 1979,
4. *Lefetât ve Mevâkıf*, 1979,
5. *Kadâyâ Belâgiyye ve A'lâm Belâgiyyân min misl: es-Sûretu'l-Belâgiyye 'inde Behâ'uddîn es-Subkî*, 1.cilt 1979; 2.cilt 1983,
6. *el-Belâgatu 'Ardun ve Tenvîhun ve Tefsîr*, 1983,
7. *fî 'l-câzi'l-Kur'ânî'l-Kerîm*, 1983,
8. *Me'âlimu'l-Menheci'l-Belâgî 'inde 'Abdu'l-Kâhir el-Curcânî*, 1984,
9. *et-Tasavvuru'l-Edebiyyu 'inde 'Abdu'r-Rahîm el-'Abbâsî min hilâli Kitâbihi "Me'âhidi'd-Tansîs 'alâ Sevâhidi't-Telhîs"*, 1984,
10. *fî'l-Edebi ve'l-Beyân*, 1984,
11. *Menâhic ve Ârâ' fî Lugati'l-Kur'ânî'l-Kerîm*, 1984,
12. *Mukaddimetun fî Dirâseti'l-Beyânî'l-'Arabî*, 1986,
13. *Mefhûmu'l-Ma'nâ beyne'l-Edebi ve'l-Belâga*, 1989,
14. *Sirru'l-'Arabiyye ve Beyânuhâ*, 1989,
15. *Tahkîku Kitâb: Nihâyetu'l-İcâz fî Dirâyeti'l-İcâz li'r-Râzî (Dr. İbrâhîm es-Sâmerrâ'i ile müsterek)*, 1989,
16. *Tahkîku Mahtût: el-İcâz fî 'İlmi'l-İcâz li'z-Zafîrî*, 1989,
17. *Dirâsât fî'n-Nakdi'l-Edebi*, 1989,
18. *Buhûs ve Ârâ' fî'l-Beyân ve'n-Nakdi'l-Edebi*, 1989,
19. *Fennu'l-İhtiyâr ve'l-Belâgatu'l-'Arabiyye*, 1996,

* Doç. Dr., Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi (ymusa@gazi.edu.tr).

T A N I T I M

20. *İtticâhâtü 'l-Belâga fî 'l-'Asri 'l-Hâdir*, 1997,
21. *el-Âyetü 't-Tefsiriyye ve Mevki 'uhâ beyne 'l-Belâgati 'l-'Arabiyye ve 'l-Beyânî 'l-Kur'ânî*, 1999,
22. *Keyfe Nakra 'u Turâsenâ 'l-Belâgî*, 1999,
23. *Dirâsât fî 'l-'Îcâzi 'l-Beyânî*, 2000,
24. *en-Nakdu 'l-Edebî ve Edebu 'n-Nakd*, 2001,
25. *el-Belâgatu 'l-'Arabiyye fî Dav 'i 'l-Uslûbiyye ve Nazariyyeti 's-Siyâk*, 2003.

Böyle değerli eserleri ilim dünyasına kazandıran yazar, orta boy yüz doksan beş sayfadan oluşan bu kitabına bir mukaddime ile başlar. Mukaddime kısmında neden böyle bir kitabı kaleme aldığını ifade ederken bu alanın otoritelerinin eserlerine atıflarda bulunur. Kitabını birinci bölüm, ikinci bölüm şeklinde bölümlere ayırmadan yedi başlık hâlinde konuyu ele alır. Bu başlıklar sırasıyla şöyledir: Giriş: Çağımızda belâgat birikimimizi okumaya davet, belâgat ve çağın karşı koymaları, Arap belâgatımızda kayıp halka, Suyûtî'ye göre teşbih, 'Abdu'l-Kâhir el-Curcânî'ye göre isti'âre, Arap beyânı siyâseti, İmam-ı Buhârî ve Seçme Sanatı.

Sonuç kısmında yazar, Arap belâgatının geçmişteki kalıplarından sıyrılarak günümüze aktarılması ve çağımızdaki akımların ışığında yeniden yorumlanması gerektiğini vurgular. Kitabın sonunda, eser adlarına göre alfabetik olarak sıralanan 163 adet Arapça ve 1 adet İngilizce olmak üzere toplam 164 kitabı içeren, bu alanda çalışma yapacaklara yararlı olacak bir kaynakça bulunmaktadır. Bu kitap ülkemizde Arap dili ve belâgatı alanında çalışan araştırmacılara yeni açılımlar sağlayacaktır.

Yoğun çalışma ve emek ürünü olan bu kıymetli eseri ilim dünyasına kazandıran velut ilim adamı Prof. Dr. Muhammed Berekât Ebû 'Alî'yi tebrik ederim.